

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα με αφορμή τη συλλογή των ανοιχτηριών του Μουσείου Οίνου Γεροβασιλείου

[Για μαθητές Γ' - ΣΤ' Δημοτικού και Γυμνασίου (με διαφοροποιήσεις για την κάθε ηλικία)]

- Αριθμός μαθητών: έως 25 μαθητές
- Δευτέρα έως Παρασκευή: 09.30-11.30
- Απαραίτητη η τηλεφωνική επικοινωνία και η φόρμα συμμετοχής

Ο πλούτος, η πρωτοτυπία και η σπανιότητα της συλλογής των ανοιχτηριών του Βαγγέλη Γεροβασιλείου δημιουργούν ένα ιδανικό πλαίσιο για τη διεξαγωγή ενός εκπαιδευτικού προγράμματος που μπορεί να αγγίξει ποικιλία θεματικών, όπως:

- η έννοια της συλλογής και του μουσείου
- η ιστορία του αμπελιού και του κρασιού, η διατροφική, πολιτιστική και κοινωνική του διάσταση, η θέση του στην καθημερινή ζωή
- η μελέτη της ζωής και της εξέλιξης μέσα από την αφηγηματική και την ιστορική αξία των καθημερινών αντικειμένων
- η σημασία της αισθητικής των αντικειμένων που μας περιβάλλουν και η ισορροπία της με τη χρηστικότητά τους

Το πρόγραμμα ξεκινάει από μια γενική αναφορά στον αμπελώνα καθώς και στις έννοιες της συλλογής και του μουσείου. Προχωράει στην εξερεύνηση βασικών ενοτήτων του μουσείου έχοντας ως κεντρικό άξονα τη συλλογή των ανοιχτηριών. Τα παιδιά δουλεύουν σε ομάδες και γνωρίζουν τον κόσμο του αμπελιού και του κρασιού, συμμετέχοντας παράλληλα σε ένα παιχνίδι που ασκεί τις αισθήσεις, το σώμα, το λόγο και το νου. Το πρόγραμμα είναι σχεδιασμένο έτσι ώστε να ωθεί τα παιδιά να συμμετέχουν ενεργά, να συνεργάζονται μεταξύ τους, να αναπτύσσουν την ευρηματικότητα και τη φαντασία τους και να διασκεδάζουν μαθαίνοντας.

Προτάσεις για δραστηριότητες στην τάξη πριν την επίσκεψη

- Βρείτε παραμύθια, παροιμίες, ποιήματα σχετικά με το σταφύλι, το αμπέλι, τον τρύγο, το κρασί.
- Βρείτε, δείτε και σχολιάστε εικόνες, φωτογραφίες, έργα τέχνης σχετικά με το θέμα (βλ. πιο κάτω).
- Συζητείστε γύρω από την έννοια της συλλογής, ζητείστε από τα παιδιά να φέρουν στο σχολείο συλλογές που κάνουν τα ίδια και να τις παρουσιάσουν, ψάξτε στο διαδίκτυο σπάνιες ή παράξενες συλλογές.
- Συζητείστε με τα παιδιά γύρω από την έννοια του μουσείου και σχετικά με το τι μπορεί να περιέχει ένα μουσείο για το αμπέλι και το κρασί.

Προτάσεις για δραστηριότητες στην τάξη μετά την επίσκεψη

- Ζητείστε από τα παιδιά να θυμηθούν και να ζωγραφίσουν κάποια ανοιχτήρια που τους έκαναν εντύπωση ή να σχεδιάσουν ένα ανοιχτήρι δικής τους έμπνευσης.
- Τελειοποιήστε τις σπείρες - μόμπιλε που φτιάξατε στο μουσείο προσθέτοντας διακοσμητικά στοιχεία (φελλούς, σπάγκους, χαρτιά γκοφρέ, κουδουνάκια κ.α.) και διακοσμήστε την τάξη με αυτές.
- Με αφορμή το επάγγελμα του βαρελοποιού, κάντε μια μικρή έρευνα για άλλα χειρωνακτικά επαγγέλματα που σήμερα τείνουν να εκλείψουν.
- Κάντε κατασκευές από φελλούς μπουκαλιών και φύλλα φελλού. Θυμηθείτε τις ιδιότητες του φελλού και την οικολογική του διάσταση. Ανακαλύψτε και άλλες εφαρμογές του υλικού αυτού.
- Προσεγγίστε το αμπέλι, το κρασί και ό,τι σχετίζονται με αυτά διαθεματικά:
  - στην *ιστορία ή τη μυθολογία* (ποιοι λαοί πρωτοκαλλιέργησαν το αμπέλι, το αμπέλι και το κρασί κατά την αρχαιότητα και το βυζάντιο), στη *θρησκεία* (το σύμβολο της αμπέλου στη χριστιανική εικονογραφία, το κρασί στη θεία μετάληψη κλπ),
  - στη *χημεία και στη φυσική* (η έννοια της ζύμωσης κατά την παραγωγή του κρασιού αλλά και η έννοια των μηχανικών ανοιχτηριών),
  - στα *μαθηματικά* (το σχήμα της σπείρας σε σχέση με την κίνηση του ανοιχτηριού),
  - στη *γεωγραφία* (αναζητείστε που καλλιεργείται το αμπέλι στην Ελλάδα και τον κόσμο),
  - στα *εικαστικά* (έργα τέχνης με θέμα το αμπέλι, την οινοποίηση, το Διόνυσο - βλ. παρακάτω)

Ενδεικτικό υλικό σχετικό με το πρόγραμμα

Έργα τέχνης

Κλωντ Μονέ - νεκρή φύση με μήλα και σταφύλια

http://hoocher.com/Claude_Monet/Claude_Monet.htm

Φραντσέσκο Γκόγια- ο τρύγος ή το φθινόπωρο

<http://www.museodelprado.es/en/the-collection/online-gallery/on-line-gallery/obra/the-grape-harvest-or-autumn/>

Καραβάτζιο – Βάκχος κ.ά

<http://www.caravaggio.com/preview/collection.html>

.Δ. Φιλιππότης – Νέος που τρώει σταφύλια

<http://wwk.kathimerini.gr/kath/7days/1995/04/02041995.pdf> - σελ. 27

Ο μήνας Σεπτέμβριος στο ημερολόγιο Les Tres Riches Heures du Duc de Berry, 15ος αι. - Μουσείο Conde, Σαντιγί, Γαλλία

<http://www.christusrex.org/www2/berry/f9v.html>

Τρύγος στο Τυρόλο Πέτερ Σεβερίν Κρόγιερ

<http://www.1artclub.com/wine-harvest-in-tyrol-2/>

Ο τρύγος – ταπισερί από το μουσείο Κλυνί, Παρίσι

http://www.tapestry-art.com/detail.html?item_code=ME032

- Φωτογραφίες σχετικές με το αμπέλι και τον τρύγο από τα λευκώματα: «Η Ελλάδα του Τάκη Τλούπα» και «*Η Ελλάδα του μόχθου*, Συλλογή Ν. Πολίτη»
- Ιστοσελίδες για ανοιχτήρια: <http://www.corkscrewcentre.com/>
<http://corkscrew.com/>, www.bullworks.net/virtual.htm
- Ειδικό αφιέρωμα στον τρύγο με πλούσιο υλικό (εικόνες και κείμενα) στο σύνδεσμο:
<http://wwk.kathimerini.gr/kath/7days/1999/08/29081999.pdf>